**Hukuk Bölümü 2009/208 E., 2010/124 K.**

**"İçtihat Metni"**

Davacı vekilince dava dilekçesinde, Ankara İli, Yenimahalle 2. Bölge, Orman Çiftliği Mahallesi'nde bulunan Milli Piyango Başkent Özürlüler Eğitim Merkezi okul inşaatının finansmanının İdarelerince karşılandığı, bu konuda Ankara Valiliği ile İdareleri arasında 23.3.2001 tarihinde Milli Eğitim Bakanı tarafından onay verilen Protokolün imzalandığı, Protokolün 1. maddesinde; Ankara Valiliği Milli Eğitim Müdürlüğü'nce özürlülere yönelik Ankara İli, Yenimahalle İlçesi'nde Eğitim Merkezi yaptırılması için İdarelerince gerekli finansmanın sağlanarak Valilik emrine tahsis edileceğinin, 3. maddesinde; inşaatın Valilikçe resmi okul inşaatları prosedürüne uygun olarak gerçekleştirileceğinin, projenin uygulanması için ihalenin, kontrollük hizmetleri ve müteahhide yapılacak ödemelerin tamamının Valilikçe yürütüleceğinin, 4. maddesinde ise; inşaatın en ekonomik şekilde hızla sonuçlandırılması ve belli bir standardın sağlanabilmesi için gerekli önlemlerin Valilikçe alınacağının hüküm altına alındığı, ihalenin Ankara Yenimahalle İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Emanet Komisyonu tarafından gerçekleştirilerek, işin Cemsa İnşaat Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.'ne ihale edildiği, Maliye Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı'nca TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu'na sunulmak üzere hazırlanmış olan 15.12.2006 günlü inceleme raporunda, söz konusu okul inşaatı ile ilgili olarak; inşaat imalatları ve nakliyeler, elektrik tesisatı imalatları, mekanik tesisat imalatlarındaki hatalı belirlemeler nedeniyle yüklenici firmaya fazla ödemede bulunulduğu, bu imalat miktarlarını hatalı belirleyerek firmaya fazla ödeme yapılmasına sebebiyet veren Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü elemanlarından bir kısmının da firma ile birlikte sorumlu olduğu tespit edilerek, raporun 4.1 inci maddesinde: "2002 yılı fiyatlarıyla (emanet indirimi, ihale tenzilatı düşüldükten ve %18 KDV eklendikten sonra) yüklenici firmaya fazla ödendiği belirlenen toplam 188.030,25 YTL'nin ve yasal faizinin kesin hesabının ivedilikle çıkarılarak yüklenici firmadan rızaen tahsil edilmesi, tahsil edilemediği takdirde bu tutarın geçici kabul tarihi olan 27.12.2002 tarihini takip eden yılbaşından itibaren dava açılma tarihine kadar olan yasal faizlerinin, yüklenici firma Cemsa İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ile ödemeler ve uygulamalarda sorumluluğu belirlenen ve 4.2 maddesinde isimleri belirtilen İdare elemanlarından müştereken ve müteselsilen tahsil edilmesi için dava açılması amacıyla raporumuz ve eklerinin Ankara Valiliği'ne intikal ettirilmesi gerektiği" nin belirtildiği, söz konusu inceleme raporu gereğince İdarelerince Ankara Valiliği'ne gönderilen yazıda, firma ve sorumlular aleyhine dava açıldığında davaya müdahale talebinde bulunacaklarından, açılacak davadan İdarelerine bilgi verilmesinin istendiği, bilahare dava açılıp açılmadığı konusunda göndermiş oldukları yazıya Ankara Valiliği Defterdarlık Muhakemat Müdürlüğü'nce verilen 11.10.2007 tarihli cevabi yazıda; konu ile ilgili olarak yapılacak işlemlere esas olmak üzere dosyanın Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'ne gönderildiği, verilecek görüş doğrultusunda hareket edileceğinin bildirildiği, söz konusu okul inşaatının sadece finansmanının İdarelerince karşılandığı, İdarelerinin yüklenici firma ile yapılan sözleşme ve işlemlerde taraf olmadığı, bu konudaki işleyişin, Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından İdarelerine gönderilen hak ediş raporlarının matematiksel kontrolünün yapılmasını takiben, hak ediş bedellerinin firmaya ödenmek üzere Valilik hesabına aktarılması şeklinde olduğu, okul inşaatı ihalesinin, yapımının, firmaya yapılan ödemelerin gerçekleştirilmesinin davalı İdarelerce yapıldığı, bu nedenle, burada İdarelerinin muhatabının yapılan Protokol hükümleri çerçevesinde Ankara Valiliği ve Valilik adına ihale işlemlerini yürüten Milli Eğitim Bakanlığı olduğu, 23.3.2001 tarihli protokol hükümleri uyarınca ihalenin kontrollük hizmetlerinin ve müteahhide yapılan ödemelerin tamamının davalı İdarelerce yerine getirildiği, yapılan fazla ödemede davalı İdare elemanlarının da sorumluluğunun bulunduğunun tespit edildiği, bu sebeple, yüklenici firmaya fazladan ödenen tutarla ilgili olarak İdarelerinin uğramış olduğu zararda gerekli dikkat ve özenin gösterilmemiş olması nedeniyle davalı İdarelerin kusur ve sorumluluğunun bulunduğu ileri sürülerek fazlaya ilişkin her türlü dava ve talep hakları saklı kalmak kaydıyla 15.12.2006 tarihli rapor gereği yüklenici firmaya fazla ödendiği belirlenen 188.030,25 YTL İdareleri zararının, yapılan ödemelerin Valilik hesabına aktarıldığı tarihlerden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açılmıştır.

Davalı Milli Eğitim Bakanlığı vekilince savunma dilekçesinde, davanın hizmet kusuruna dayandığı ve hizmet kusurundan kaynaklanan davaların idari yargıda görülmesi gerektiği ileri sürülerek görev itirazında bulunulmuştur.

ANKARA 24.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 19.3.2009 gün ve E:2008/380 sayı ile, İdarenin özel hukuk tüzel kişisi olarak yürüttüğü hizmetleri sırasında meydana gelen zarardan dolayı açılan davanın adli yargının görev alanına girmesi nedeniyle davalı yanın görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı Milli Eğitim Bakanlığı vekilinin, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yolundaki dilekçesi üzerine dava dosyası örneği Danıştay Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI; Davacının finanse ettiği okulu yaptıran davalı İdarelerin yüklenici firmaya fazla ödeme yapması nedeniyle uğranılan zararın tazmini istemiyle Ankara 24. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2008/380 sayısında kayıtlı dosyada açılan davada, davalılardan Milli Eğitim Bakanlığı'nca davanın görüm ve çözümünün idari yargının görevine girdiği ileri sürülerek görev itirazında bulunulduğu ve itirazın reddi üzerine olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasının istenildiği, Anayasa'nın 125 inci maddesinde, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğunun belirtildiği, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2 nci maddesinde idari dava türlerinin sayıldığı, bu maddenin (1-b) bendinde de, idari eylem ve işlemlerden dolayı hakları muhtel olanlar tarafından açılacak tam yargı davalarının, görüm ve çözümü idari yargının görev alanına giren idari dava türleri arasında gösterildiği, kamu hizmetini yürütmekle yükümlü kılınan kamu kuruluşunun, kamu hizmetini yürütürken kişilere veya kurumlara verdiği zararın tazminine ilişkin davada, kamu hizmetinin, yöntemine ve hukuk kurallarına uygun olarak yürütülüp yürütülmediği, kamu yararına uygun şekilde işletilip işletilmediği, sonuçta, hizmet kusuru ve idarenin sorumluluğunu gerektiren bir husus olup olmadığının tayin ve tespitinin idari yargı yerlerine ait bulunduğu, 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 39/b maddesi ile 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca Bakanlığa bağlı okul ve kurumların binalarını yapmak veya yaptırmak, her derece ve türdeki eğitim kurumlarına ait bina ve tesisleri planlamak ve yaptırmak görevinin Milli Eğitim Bakanlığı'na verildiği, dosyanın incelenmesinden, Ankara İlinde Milli Piyango Başkent Özürlüler Eğitim Merkezi adı altında okul yaptırılması konusunda davacı Milli Piyango İdaresi ile Ankara Valiliği arasında protokol yapıldığı ve Milli Eğitim Bakanlığı'nca onaylandığı, Protokolün, "Protokol Şartları" başlıklı 1. maddesinde, Ankara Valiliği Milli Eğitim Müdürlüğü'nce eğitim merkezi yaptırılması için gerekli finansmanın Milli Piyango İdaresi'nce sağlanarak Valilik emrine tahsis edileceği, 2. maddesinde, Milli Piyango İdaresi'nce tahmini keşif bedelinin Valilikçe bildirilecek banka hesabına aktarılacağı, kalan tutarın hakedişlere paralel olarak ve hakediş dosyasının Milli Piyango İdaresi'ne ulaşmasından sonra peyderpey ödeneceği, 3. maddesinde, projenin uygulanması, işin ihalesi, kontrollük hizmetleri ve müteahhide yapılacak ödemelerin Valilikçe yürütüleceği, 4. maddesinde de; Valilikçe inşaatın en ekonomik şekilde hızla sonuçlandırılması ve belli bir standardın sağlanabilmesi için gerekli önlemleri alacağı hususlarının öngörüldüğü, okul inşaatı işi ihalesinin Valilikçe yapıldığı, davacının Valilik hesabına aktardığı hakediş bedellerinin yüklenici firmaya Valilik tarafından ödendiği, Maliye Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı müfettişleri tarafından yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 15.12.2006 tarihli inceleme raporu ile, okul inşaatı işini yüklenen firmaya 188.030,25 YTL fazla ödeme yapıldığının belirlendiği, bakılan davanın da, yüklenici firmaya fazla ödemeden dolayı uğranılan zararın, kontrollük hizmetini yürüten davalı İdarelerin gerekli dikkat ve özeni göstermemesi nedeniyle meydana geldiği iddiasıyla, ilk defa Ankara 7. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2007/488 Esas sayısında açıldığı, bu davanın, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından söz konusu fazla ödemenin tahsili istemiyle yüklenici Cemsa İnşaat Ltd. Şti. ile 8 kişi hakkında Ankara 7. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2007/467 Esas sayısında açılan dava dosyası ile birleştirildiği, daha sonra Mahkemenin 21.10.2008 tarih ve E:2007/467 sayılı kararı ile dosyanın ayrılmasına karar verildiği ve ayrılan dosyanın Mahkemenin 2008/380 Esas sayısına

kaydedildiğinin anlaşıldığı, olayda, uyuşmazlığın, davacının finansmanını karşıladığı okulun yapımı sırasında Valilikçe yüklenici firmaya yapılan fazla ödemelerden dolayı meydana geldiği ileri sürülen zararın, hizmet kusuru esasına dayanılarak davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsili istemine ilişkin bulunduğu, bu durumda, davalı İdarelerin hizmet kusuru nedeniyle oluştuğu ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davanın görüm ve çözümü, idari işlem ve eylemlerden dolayı zarara uğrayanlar tarafından açılacak tam yargı davalarına bakmakla görevli olan idari yargı yerlerine ait bulunduğundan, Ankara 24. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin, anılan Bakanlığın görev itirazının reddine ilişkin kararının kaldırılması gerektiği, bu nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 10 uncu maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI; Davacı Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü vekili tarafından davalı Milli Eğitim Bakanlığı ve Ankara Valiliği aleyhine Ankara 24. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan 2008/380 Esas sayılı davada, Danıştay Başsavcılığı tarafından 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi gereğince olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması nedeniyle gönderilen 2009/208 Esas sayılı dosyanın incelendiği, davacının, finansmanını sağladığı okulu yaptıran davalı İdarelerin yüklenici firmaya fazla ödeme yapması nedeniyle uğradığını ileri sürdüğü zararın tazmini talebiyle Ankara 24. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açtığı davada, davalılardan Milli Eğitim Bakanlığı tarafından görev itirazında bulunulması üzerine olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığının anlaşıldığı, dosyanın tetkikinden; Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü'nce Milli Piyango Başkent Özürlüler Eğitim Merkezinin inşaatı ile ilgili olarak Ankara Valiliği ile yapılan protokol hükümleri çerçevesinde Valilikçe kontrolü yapılan hakediş tutarlarına göre ödemenin yapıldığı, Maliye Bakanlığı Teftiş Kurulu raporuna göre 188.030,25 TL fazla ödeme yapıldığının tespit edilmesi üzerine söz konusu zararın hizmet kusuruna dayanılarak davalı İdarelerden tazmin edilmesinin talep edildiğinin anlaşıldığı, Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü ile Ankara Valiliği arasında yapılan ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından onaylanan 23.3.2001 tarihli Protokolün 3. maddesi gereğince projenin uygulanması ve işin ihalesi, kontrollük hizmetleri ve müteahhide yapılacak ödemelerin Valilikçe yürütüleceği belirtilirken, aynı Protokolün 4. maddesinde de, Valiliğin inşaatın en ekonomik şekilde hızla sonuçlandırılması için gerekli önlemleri alacağının düzenlendiği ve anılan Protokol hükümleri uyarınca ihalenin kontrollük hizmetleri ve müteahhide yapılan ödemelerin tamamının davalı İdarelerce yerine getirildiği, dolayısıyla yüklenici firmaya fazla ödemeden kaynaklanan zararın oluşmasında gerekli dikkat ve özenin gösterilmemiş olması nedeniyle davalı İdarelerin kusur ve sorumluluklarının bulunduğu ileri sürülerek dava açıldığının görüldüğü, 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 39. maddesinde, "a) Bakanlığın bütün birimlerine ait arsa, bina ve tesisleri; ilgili birimlerle koordine ederek, imar durumu ve uygunluğu yönünden incelemek, ihtiyaçlarını tespit ve programlamak, mevcut binaların onarım ve bakımlarını yapmak veya yaptırmak, b) İhtiyaç duyulan bina ve araziyi kiralamak, satın almak, Bakanlığa bağlı okul ve kurumların binalarını yapmak veya yaptırmak, c) Teklif edilen arsa ve binaların uygunluğu yönünden incelenmesini yapmak, elverişli olanlarının ilgili birim adına kamulaştırma ve tahsis işlemlerini yürütmek, d) Bakanlık merkez birimlerinin gençlik ve spor saha ve tesislerinin milletlerarası norm ve standartlara uygun etüt ve projelerini ilgili kuruluşlarla koordine ederek hazırlatmak, yaptırmak, kamulaştırmasını, bakımını, onarımını ve emlak hizmetlerini yürütmek, e) Yukarıdaki işlemlere ait bütçe düzenlemelerini yapmak, uygulamalarını takip etmek ve denetim altında bulundurmak, f) İnşaat ve emlak görev ve hizmetlerinin yürütülmesinde Bakanlığa ait ilgili birimler ile ilişkili Bakanlık ve Kuruluşlarla koordinasyon ve işbirliğinde bulunmak, g) (Ek bent: 24/07/2008-5793 S.K./24.mad) İhtiyaç duyulan okul, eğitim yerleşkesi gibi eğitim tesislerini Hazinenin mülkiyetinde bulunan arazi ve arsaların gerçek bedeli üzerinden devri karşılığında ve/veya bedeli Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine bu amaçla konulan ödeneklerden veya döner sermaye gelirlerinden karşılanmak üzere, Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca düzenlenecek protokol esasları çerçevesinde yaptırmak" hükmü; 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun "Okul Yapıları ve Taşınmazları" başlıklı 51. maddesinde, "Her derece ve türdeki eğitim kurumlarına ait bina ve tesisler çevrenin ihtiyaçlarına ve uygulanacak programların özelliklerine göre Milli Eğitim Bakanlığınca planlanır ve yaptırılır. Bu maksatla her yıl Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine gerekli ödenek konur. Arsa temini ile okul bina ve tesislerin yapım ve donatımında Devletin azami imkanlarının kullanılması yanında vatandaşların her türlü yardımlarından da yararlanılır ve yardımlar teşvik edilir ve değerlendirilir" hükmünün yer aldığı, söz konusu hükümlerden, Bakanlığa bağlı okul ve kurumların binalarını yapmak veya yaptırmak, öngörülen işlemlere ait bütçe düzenlemelerini yapmak, uygulamalarını takip etmek ve denetim altında bulundurmak, inşaat ve emlak görev ve hizmetlerinin yürütülmesinde Bakanlığa ait ilgili birimler ile ilişkili Bakanlık ve Kuruluşlarla koordinasyon ve işbirliğinde bulunmak görevlerinin Milli Eğitim Bakanlığı'na verildiğinin anlaşıldığı, Anayasa'nın 125/son madde ve fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü bulunduğunun kurala bağlandığı; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesi gereğince idari eylem ve işlemlerden dolayı zarara uğrayanlar tarafından açılan tam yargı davalarının, idari dava türleri arasında sayıldığı, dava konusu uyuşmazlıkta; kamu kurumu niteliğindeki davalı İdarelerin denetim ve gözetim yükümlülüğünü gereği gibi yerine getirip getirmediğinin, zararın meydana gelmesinde bir hizmet kusurunun bulunup bulunmadığının ve olayda meydana gelen zararın hizmet kusuru esaslarına göre tazmininin gerekip gerekmediğinin belirlenmesi söz konusu olacağından, 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b maddesi gereğince açılan davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiği, bu nedenlerle, Danıştay Başsavcılığı'nın 2247 sayılı Yasa'nın 10. maddesi gereğince yapmış olduğu başvurunun kabulü ile Ankara 24. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2008/380 Esas sayılı görevlilik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerektiği yolunda yazılı düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa KICALIOĞLU, Mahmut BİLGEN, Habibe ÜNAL, Sıddık YILDIZ, Muhittin KARATOPRAK ve Sedat ÇELENLİOĞLU'nun katılımlarıyla yapılan 7.6.2010 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı Milli Eğitim Bakanlığı vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ :

Dava, finansmanı Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından karşılanan, Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü denetimi altında, %8,05 tenzilatla emaneten Cemsa İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi tarafından yapımı gerçekleştirilen Milli Piyango Başkent Özürlüler Eğitim Merkezi inşaatı ile ilgili olarak fazlaya ilişkin her türlü dava ve talep hakları saklı kalmak kaydıyla 15.12.2006 tarihli inceleme raporuyla yüklenici firmaya fazla ödendiği belirlenen 188.030,25 YTL İdareleri zararının, yapılan ödemelerin Valilik hesabına aktarıldığı tarihlerden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsili istemiyle açılmıştır.

Olayda, Milli Eğitim Bakanı'nın onayı ile yürürlüğe giren Milli Piyango İdaresi Genel Müdürü ile Ankara Valisi arasında yapılan Protokolde, Protokolün konusunun, Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından, Ankara İlinde Milli Piyango Başkent Özürlüler Eğitim Merkezi yaptırılması olduğu; taraflarının, Protokolde; Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü'nün (İdare); Ankara Valiliği'nin (Valilik) olarak ifade edildiği belirtildikten sonra, protokol şartları olarak 1. maddesinde, "Ankara İli Yenimahalle 2. Bölge Orman Çiftliği Mahallesinde bulunan 7839 ada, 2 parsel nolu 3760 m2 yüzölçümlü arsa üzerine 2000 yılı birim fiyatları ile tahmini keşif bedeli (KDV Hariç) 550 Milyar TL. olan ve Ankara Valiliği Milli Eğitim Müdürlüğünce Özürlülere yönelik özel projeli 24 derslikli ve 500 öğrenci kapasiteli Eğitim Merkezi yaptırılması için gerekli finansman İdarece sağlanarak Valilik emrine tahsis edilecektir. Buna karşılık olarak okulun adı "Milli Piyango Başkent Özürlüler Eğitim Merkezi" olacaktır"; 2. maddesinde, "İdare, 2000 yılı birim fiyatlarına göre tespit edilen 550 Milyar TL. tahmini keşif bedelli Eğitim Merkezine ait protokolün imzalanmasından ve onaylı okul projelerinin, ihale dosyasının, müteahhitle yapılan sözleşmenin, iş programının ve yer teslim tutanağının birer suretinin İdareye gönderilmesinden sonra Valilikçe bildirilecek banka hesabına aktaracak; kalan tutar ise hak edişlere paralel olarak ve hak ediş dosyasının İdareye ulaşmasından sonra peyderpey ödenecektir"; 3. maddesinde, "İnşaat; Valilikçe resmi okul inşaatları prosedürüne uygun olarak gerçekleştirilecek; projenin uygulanması, işin ihalesi, kontrollük hizmetleri ve müteahhide yapılacak ödemeler tamamen Valilikçe yürütülecektir. İnşaatın projesine sadık kalınacak olup, proje değişimi ve benzeri uygulamalara gidilmeyecektir" ve 7. maddesinde, "Hakediş ödemeleri; Valilikçe kontrolü yapılan hak edişlerin İdareye verilmesinden sonra ilgili banka hesabına yapılacaktır. Bu hesaba İdarece yapılacak ödemeler, sadece Eğitim Merkezi inşaatında kullanılacaktır" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, yukarıda sözü edilen Protokol uyarınca finansmanı Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından karşılanan, Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü denetimi altında, %8,05 tenzilatla emaneten Cemsa İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi tarafından yapımı gerçekleştirilen Milli Piyango Başkent Özürlüler Eğitim Merkezi inşaatı ile ilgili olarak düzenlenen 15.12.2006 günlü inceleme raporunda, 2002 yılı fiyatlarıyla (emanet indirimi, ihale tenzilatı düşüldükten ve %18 KDV eklendikten sonra) yüklenici firmaya toplam 188.030,25YTL fazla ödendiğinin belirtilmesi üzerine fazlaya ilişkin her türlü dava ve talep hakları saklı kalmak kaydıyla yüklenici firmaya fazla ödendiği belirlenen 188.030,25 YTL İdareleri zararının, yapılan ödemelerin Valilik hesabına aktarıldığı tarihlerden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsili istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde, idari eylem ve işlemlerden dolayı hakları ihlal edilenler tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında sayılmıştır.

Buna göre, yüklenici firmaya fazladan ödenen tutar nedeniyle İdarelerinin uğramış olduğu zararda, yapılan Protokol hükümlerine göre gerekli dikkat ve özenin gösterilmemiş olması nedeniyle davalı İdarelerin kusur ve sorumluluğunun bulunduğunun ileri sürülmesi karşısında, kamu hizmeti yürüttüğü gözetilen davalı Bakanlığın, bu hizmeti yürüttüğü sırada verdiği zararın tazmini istemiyle açılan davada, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, hizmet kusuru veya kimi nedenlerle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının saptanmasının gerekeceği kuşkusuzdur. Bu hususların saptanması ise idare hukuku ilkelerine göre yapılabileceğinden, 2577 sayılı Yasa'nın 2/1-b maddesi kapsamında bulunan tam yargı davasının görüm ve çözümünde idari yargı yerleri görevlidir.

Açıklanan nedenlerle, Danıştay Başsavcısı'nca yapılan başvurunun kabulü ile Milli Eğitim Bakanlığı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Asliye Hukuk Mahkemesi kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Danıştay Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Milli Eğitim Bakanlığı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Ankara 24. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 19.3.2009 gün ve E:2008/380 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA, 7.6.2010 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.